Història de la música i de la dansa

Desenvolupament i contextualització històrica

Solucions · 15 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció A)

Exercici 2

[4 punts]

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a les qüestions corresponents.

OPCIÓ A

2.1

S'espera que l'estudiant ubiqui la primera imatge en el ballet romàntic del segle XIX i la segona, al segle XX, dins de la dansa moderna. Si només s'esmenten les dates, i no els corrents (o viceversa), es donaran **0,5 punts**; però si s'esmenten correctament els dos elements, es donarà **1 punt**. Pel que fa a la comparació, cada característica sumarà **0,5 punts, fins a arribar als 2 punts.**

De la primera figura es pot esmentar, entre d'altres, que hi ha un llenguatge coreogràfic rígid i molt definit, que les formes són gracioses i belles, que els moviments són elevats i hi ha salts (attitude, arabesc, grand jeté), que les coreografies tenen

---

arguments, que es balla amb tutú i sabatilles de punta o que hi ha un culte a la figura de la ballarina.

De la segona figura, es pot parlar d'Isadora Duncan, de la ruptura amb la rigidesa clàssica i les cinc posicions, de l'ús de moviments naturals inspirats en la natura, de la improvisació i la llibertat de moviments, de l'absència de sabatilles de punta, del fet que està ballant, del vestuari vaporós que facilita la llibertat de moviments o del fet que parteix de la representació d'idees i de sentiments.

2.2

Per a la primera imatge, es podria parlar de Txaikovski (*El llac dels cignes*), Minkus (*La baiadera*), Delibes (*Coppélia*) o Adam (*Giselle*), entre d'altres. Per a la segona, es podrien proposar obres del primer terç del segle XX, sense pràcticament restriccions: Debussy, Stravinsky, etc. Si les obres proposades per l'estudiant se surten d'aquestes propostes, hauran de tenir una justificació adient pel que fa a l'estil de dansa explicat en l'apartat 1. [1 punt]

2. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

OPCIÓ B

2.1

Una definició semblant a ‘la lutieria és l’ofici artesanal dedicat a la construcció, l’ajustament i la reparació d’instruments, especialment, de corda’ donarà **0,75 punts**. Parlar d’Antonio Stradivari com un dels lutiers més importants de la història, que va fer violins que avui encara s’interpreten i que tenen una sonoritat incomparable, donarà **0,5 punts.** Els altres **0,75 punts** es donaran per esmentar un lutier contemporani, com ara Guarnieri o Amati.

2.2

Cal relacionar-lo amb el Barroc. [**1 punt**] Algunes de les característiques musicals del Barroc adients per a la resposta són l’ús del baix continu, contrastos marcats de dinàmica, timbre i textures (polifonies, contrapunt), estructures formals clares, ornamentació o notació menys detallada amb espai per a improvisació, entre d’altres. Cada característica sumarà **0,25 punts, fins a arribar a 1 punt**.

Exercici 3

[3 punts]

3.1

Figura 1: Romanticisme **[0,25 punts]**

Figura 2: segle XX **[0,25 punts]**

Figura 3: Barroc **[0,25 punts]**

Figura 4: Classicisme **[0,25 punts]**

3.2

a) S'espera que l'estudiant pugui seleccionar i proposar una obra, així com relacionar-ne correctament l'autoria i el títol (sigui en l'idioma original o una traducció) [**0,15**] i determinar el gènere de la peça: òpera, simfonia, concert, etc. [**0,15**] La característica rellevant ha de ser contrastada específicament pels correctors, però n'hi ha prou que l'estudiant esmenti una qüestió molt general o distintiva de la peça. [**0,2**]

b) S'espera que l'estudiant faci referències al context històric i musical del compositor i obra seleccionats:

Figura 1: es valorarà que l'estudiant faci referència al Romanticisme del segle XIX, amb el piano com a instrument central. Idealment, ha de parlar de Clara Schumann com a compositora de peces i concerts per a piano —que són més cambrístics que els dels seus contemporanis masculins, perquè són obres no pensades per a grans sales de concerts. Són obres amb molta expressivitat i lirisme, amb harmonies complexes, però encara dins de la tonalitat. Fer referència a l'estil propi de Schumann donarà **0,75 punts per cada característica**. Però si l'estudiant parla, en general, de característiques de la música romàntica, es comptaran **0,5 punts per cadascuna, fins a arribar a 1,5 punts en total**.

Figura 2: caldria esmentar una obra de Schönberg, sigui exemplificant l'atonalitat, l'expressionisme, el serialisme o el dodecafonisme. En qualsevol dels casos, descriure característiques aïllades dels corrents donarà **0,5 punts per característica**, o es podrà rebre tota la puntuació [**1,5 punts**] si la descripció del corrent és completa i adient. Per exemple, per a obtenir tota la puntuació, l'estudiant hauria de parlar sobre el dodecafonisme (si ha proposat una peça d'aquest estil) i l'hauria de descriure com un mètode de composició atonal

basat en l'ús dels 12 sons de l'escala, que no poden repetir-se fins que aparegui la sèrie sencera.

Figura 3: fer referència a l'estil propi de Händel, relacionant les característiques de la obra seleccionada amb el seu context específic (obres escrites per a una cort en particular, durant una etapa específica, etc.) donarà **0,75 punts per cada característica**. Però si l'estudiant parla, en general, de característiques de la música barroca, es comptaran **0,5 punts per cadascuna, fins a arribar a 1,5 punts**.

Figura 4: fer referència a l'estil propi de Haydn, relacionant les característiques de la obra seleccionada amb el seu context específic (obres escrites per a una cort en particular, durant una etapa específica, etc.) donarà **0,75 punts per cada característica**. Però si l'estudiant parla, en general, de característiques de la música clàssica —com ara la línia melòdica que domina sobre l'harmonia, frases quadrades, ritme regular, harmonia tonal, melodia acompanyada, baix *alberti* o el predomini de la música instrumental, entre d'altres— es comptaran **0,5 punts per cadascuna, fins a arribar a 1,5 punts**.

4. PAU 2026 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció A)

Exercici 2.

[4 punts]

Escull UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici i respon a les preguntes corresponents.

Opció A

1. S'espera que l'estudiant situï Carmen Amaya en el context del flamenc del segle XX, fent referència a aspectes com que es tracta d'una expressió artística d'origen popular i gitano, o la Guerra Civil i l'exili que va patir la *bailaora* a començaments de segle. La correcta contextualització comptarà fins a **1 punt**. Pel que fa al seu estil interpretatiu, caldria destacar el seu llenguatge corporal d'una gran força física, amb un *zapateado* extremadament enèrgic i virtuós, fins aleshores associat majoritàriament al ball masculí, així com a una actitud escènica poderosa, directa i sense artificis, que transmet una gran càrrega emocional. Cada característica correctament esmentada comptarà **0,5 punts, fins a 1.**
2. L'estudiant hauria de justificar que Amaya va trencar estereotips de gènere en la dansa, que va obrir camí a una major llibertat expressiva i tècnica per a les

bailaoras posteriors. Les *bailaoras* contemporànies incorporen aquesta herència, combinant força, tècnica i identitat personal. Una argumentació clara d'aquests elements, sempre referida a com el seu llegat arriba a la contemporaneïtat donarà els **2 punts** de la pregunta. (Si només es fa una relació escarida amb el flamenc actual, es donarà, com a **màxim 1 punt**).

5. PAU 2026 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Opció B

1. S'espera que l'estudiant ubiqui els compositors en l'època del Classicisme **[0,5 punts]** i el segle XVIII **[0,5 punts]**

2. Cal que es doni un títol d'una peça de Haydn i una altra de Mozart **[0,5 punts per cadascuna]**, i que s'indiquin tres característiques de l'estil musical del Classicisme. Aquestes poden ser: melodies clares i simètriques, frases regulars i fàcilment recognoscibles, harmonia amb relacions tonals estables, o formes definides, d'entre altres. Cada element correctament esmentat comptarà **0,5 punts (fins a un total de 2).**

6. PAU 2026 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3

Exercici 3

[3 punts]

Pregunta 3.1.

Figura 1: c **[0,25]**

Figura 2: a **[0,25]**

Figura 3: d **[0,25]**

Figura 4: b **[0,25]**

Pregunta 3.2

a) Aquesta pregunta dona molta llibertat, perquè no es lliga a cap de les imatges donades. Així doncs, s'espera que l'estudiant conegui una ària específica dins d'una òpera i pugui anomenar una característica rellevant d'aquesta. **[0,5].**

b) S'espera que l'estudiant pugui ubicar l'ària/òpera seleccionada en el seu context musical, històric i cultural. La correcta ubicació temporal, així com del corrent estètic on s'inclogui donarà **0,5 punts**, i cadascuna de les característiques estilístiques, uns altres **0,5 fins a arribar a 1 punt.** Aquest punt també es pot obtenir amb una justificació adient que tingui a veure amb el context demanat.

7. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció A)

Exercici 2.

[4 punts]

Escull UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici i respon a les preguntes corresponents.

Opció A

2.1.

La correcta identificació de John Williams com a compositor de la banda sonora d'aquestes pel·lícules donarà la puntuació sencera de la pregunta **[1 punt]**.

2.2.

S'espera que l'estudiant anomeni dos trets del seu estil compositiu, com la seva escriptura en estil postrromàntic. Es pot parlar més concretament de l'ús de l'orquestra simfònica, la gran presència de la música en els films en què

participa, l'ús de leitmotiv, o fins i tot que parli del caràcter "èpic" de les seves composicions. Cada tret comptarà **1 punt (fins a 2 d'aquest apartat),** i el tercer punt de la pregunta es donarà si s'exemplifica correctament (en S*tar Wars* o *Harry Potter*).

8. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

Opció B

2.1.

L'estudiant ha de definir el virtuosisme com un corrent estètic que buscava l'excel·lència tècnica i interpretativa, i que portava l'execució instrumental a nivells extraordinaris de dificultat **[1 punt].** De forma complementària, per a obtenir aquest primer punt, també es pot parlar de la influència de Paganini en Liszt i el moviment virtuós en el segle XIX en general.

S'espera que pugui relacionar les imatges de la següent manera: la caricatura explica com aquest virtuosisme era rebut pel públic amb fascinació, parlant, si vol, del fenomen de la "Lisztomania". La portada del concert serveix per a exemplificar una obra dins d'aquest corrent **[1 punt]**

2.2.

La correcta enumeració de cada autor contemporani comptarà **0,5.** Si, a més, es relaciona correctament, es completarà la puntuació fins a **1 punt** per cada autor, i el total de 2 punts de la pregunta. Alguns possibles exemples poden ser Berlioz (Liszt va transcriure moltes de les seves peces), Wagner (vincle familiar, i Nova Escola Alemanya), Paganini (altre virtuós, però en el violí), Chopin o Bottesini, entre d'altres.

9. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3

Exercici 3

[3 punts]

3.1.

Figura 1: edat mitjana **[0,25]**

Figura 2: Barroc **[0,25]**

Figura 3: segle XX **[0,25]**

Figura 4: Romanticisme **[0,25]**

3.2

a)

S'espera que l'estudiant doni els trets generals més rellevant de cada imatge **[0,5 per cada tret correcte]:**

Figura 1: Identificar que la Mà Guidoniana va ser creada per Guido d'Arezzo, i que va ser un sistema revolucionari per l'aprenentatge del solfeig (canat gregorià) al segle XI .

Figura 2: Lluís XIV, conegut com el Rei Sol, va ser un gran promotor del ballet, i que va fundar l'Acadèmia Reial de Dansa elevant les danses a art cortesà.

Figura 3: Mahler, compositor en actiu a finals de segle XIX i començaments del XX. Representant del postrromanticisme musical i grans sinfonismes.

Figura 4: Dvořák va fer una llarga estada al Estats Units, sent director de conservatori de New York, i escrivint en un estil que barrejava llenguatges nacionalistes bohemis i influències de la música americana.

b)

En aquesta pregunta es donarà la puntuació sencera si l'obra correspon als criteris específics assenyalats a continuació. Es detallen a continuació:

Figura 1: Serà suficient proposar una obra de cant gregorià de forma justificada, **[0,75 punts]** tot i que si s'esmenta l'himne de Sant Joan Baptista *Ut queant laxis*, que dona el nom a cada nota de escala diatònica tindrà la puntuació sencera **[1 punt].**

Figura 2: Proposar obres de *ballet de court* de forma justificada donaran **0,75 punts**. Si aquesta obra és de Lully, compositor preferit de la cort de Lluís XIV, es donarà la **puntuació sencera [1 punt].**

Figura 3: Preferiblement, es proposarà la simfonia nº 8 de Mahler, coneguda com la "Simfonia dels mil", i que és representada en la imatge . Així i tot, es pot agafar qualsevol altra obra del compositor interpretada amb gran orquestra, obtenint el **puntuació sencera [1 punt].**

Figura 4: Durant la seva estada als Estat Units va escriure la *Simfonia del Nou mon*, la seva 9a simfonia, una de les obres claus de finals del romanticisme. També serà correcte parlar d'una altra obra del compositor **[0,75]**, però aquesta, per obtenir la **puntuació sencera [1 punt]** haurà d'estar relacionada amb l'estada del compositor als EEUU.

10. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Exercici 2.

[4 punts]

Opció A

1. L'estudiant ha d'identificar la *Dansa de la Mort* o *Dansa Macabra* [1 punt], i contextualitzar-la en l'època medieval [1 punt]

2. Cal que s'especifiqui que aquesta dansa simbolitza el poder igualitari i universal de la mort [1 punt]. Pel que fa a com els frescos reflecteixen la societat de l'època en què van ser pintats, l'estudiant pot explicar com ajuden a entendre la jerarquització social medieval o el vincle que tenen amb la doctrina religiosa contemporània (acceptar la mort i no considerar-la com un fet negatiu). [1 punt]. També es dona el punt sencer si explica que els frescos ens permeten identificar que es tractava d'una dansa cortesana en rotllana, tipus *virelau* o carola, amb coreografia simple, o si es fa una relació amb altres arts, com ara la presència literària de l'al·legoria principal.

11. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció B)

Opció B

1. S'ha d'ubicar el compositor entre el classicisme i el romanticisme. Com a justificació, l'estudiant pot explicar que va ser una figura de la qual es van voler apropiar tant els clàssics com els romàntics. En les seves composicions, trobem l'expansió de les formes musicals clàssiques, així com d'elements harmònics. També presenta una expressivitat emocional més intensa, i llibertats creatives que ja no són pròpies del classicisme.

2. Amb la imatge donada, l'estudiant previsiblement parlarà de la 9a simfonia, i com aquesta és la primera obra simfònica que inclou un cor i veus solistes en el quart moviment. Aquesta resposta donaria els 2 punts, però no ha de ser necessàriament aquesta peça. Així doncs, si esmenta correctament una obra de Beethoven s'ha de qualificar amb 0,5 punts, i si aporta una característica rellevant (pel que fa a innovacions) de l'obra seleccionada, cal donar 1,5 punts.

Exercici 3

[3 punts]

Pregunta 3.1.

Figura 1. Classicisme ple **[0,25]**

Figura 2. Segle XX **[0,25]**

Figura 3. Barroc tardà **[0,25]**

Figura 4. Romanticisme **[0,25]**

Pregunta 3.2

a) S'espera que l'estudiant pugui seleccionar i proposar una obra i relacionar correctament autoria i títol (sigui en l'idioma original o una traducció) (**0,15 p.**). Ha de determinar el gènere de la peça: òpera, simfonia, concert, etc. (**0,15 p.**). La característica rellevant ha de ser contrastada específicament pels correctors, però n'hi ha prou que l'alumne esmenti una qüestió molt general o distintiva de la peça (**0,2 p.**).

b) L'estudiant ha de triar coherentment una obra relacionada amb el període històric i cultural reflectit en la figura escollida, atenent a les indicacions detallades a continuació:

Figura 1. La peça ha de ser una composició de W. A. Mozart o Salieri **(0,5 p.),** si l'estudiant opta per una peça del classicisme, s'ha de puntuar amb només **0,25 p**. En la justificació cal parlar d'algunes de les principals característiques d'aquesta època, com ara la utilització d'estructures formals clares i definides, la melodia amb

---

acompanyament o el llenguatge plenament tonal. Cada característica que s'esmenti correctament s'ha de puntuar amb **0,5 p.**, **fins a 1 p.**

Figura 2. Es pot donar el nom de qualsevol cançó de The Beatles **(0,5 p.)**. The Beatles simbolitzen el canvi cultural d'Occident durant els anys 60. Es pot esmentar que el grup va ser un dels més influents d'aquesta època, i va marcar el pas del *rock-and-roll* inicial a un estil més complex i experimental **(1 p.).**

Figura 3. Per obtenir els **0,5 p.**, la peça seleccionada ha de ser una música vocal barroca. Si se selecciona música instrumental, sense coherència històrica, s'ha de puntuar amb només **0,25 p.** Pel que fa al context, es pot parlar de la importància dels *castrati* en l'òpera barroca, especialment a Itàlia **(1 p.)**, o dels elements generals de la música barroca, com ara el baix continu, l'ornamentació o l'estil *concertante* (**0,5 per element fins a 1 p.).**

Figura 4. Per obtenir els **0,5 p.**, la peça seleccionada ha de ser una òpera de Verdi. Si se selecciona una altra obra romàntica o una altra òpera contemporània, cal puntuar amb **0,25 p.** Per obtenir el punt restant, l'estudiant hauria de parlar sobre les principals característiques musicals del Romanticisme (expressivitat, dramatisme), o parlar del paper de l'òpera com a expressió social i política.

13. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció A)

Exercici 2

[4 punts]

Escull UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici i respon a les preguntes corresponents.

Opció A

1.

Pràcticament, qualsevol tema del grup és vàlid com a resposta si aquesta es justifica adequadament. Queen barreja elements de rock amb òpera, música clàssica, influències de música fora del cànon occidental, música tradicional o, fins i tot, pop i glam rock. Una relació correcta que esmenti i justifiqui dos gèneres inclosos en un tema ha d'obtenir la puntuació màxima de la pregunta. Cal puntuar amb **0,5 punts per cada gènere** correctament vinculat a la cançó, i **0,5 punts més per una explicació correcta** sobre la manera en què apareix aquest gènere al tema.

2.

Alguns dels elements que cal esmentar són els següents: l'ús d'harmonies vocals complexes; la innovació en l'estructura; la versatilitat de gèneres musicals, a més de tota l'estètica visual del grup; els efectes sonors de producció experimentals, com l'*overdubbing,* el *delay* o el *panning*; i la inclusió d'instruments no convencionals en el rock, com ara el clave o kazoo. **Per cada element correctament enumerat i contextualitzat, s'ha de donar 1 punt fins a arribar als 2 punts de la pregunta**. La contextualització implica que l'estudiant expliqui, tot i que no ha de ser explícitament, que les innovacions resulten de la comparació del grup amb altres tendències o moviments socials i culturals dels anys 70 i 80.

14. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Opció B

1.

S'espera que l'estudiant esmenti una obra significativa de Pina Bausch: *Cafe Müller*, *The Rite of Spring* o *Kontakthof*, entre d'altres **[1 punt],** i que justifiqui com aquesta respon a l'estil de dansa-teatre: narratives basades en emocions i experiències humanes, usos de gestos i moviments quotidians, relació amb l'escenografia, l'ús d'elements dramàtics d'altres disciplines com el teatre, la música o la poesia. La correcta relació de qualsevol d'aquests elements amb l'obra ha d'obtenir la puntuació màxima: **1 punt**.

2.

L'estudiant ha d'esmentar dues de les característiques de l'estil de Bausch. Podrà ampliar o repetir alguna de les idees de la resposta anterior, però ha de justificar per què aquestes característiques són representatives de l'estil de la coreògrafa, és a dir, si reflecteixen la seva recerca sobre la relació entre la dansa i l'expressió emocional a través del moviment. **Cada característica ha d'obtenir 0,75 punts, i els 0,5 punts restants s'han de donar si la justificació és adient.**

15. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3

Exercici 3

[3 punts]

Pregunta 3.1

Figura 1: edat mitjana **[0,25]**

Figura 2: Romanticisme **[0,25]**

Figura 3: segle XXI **[0,25]**

Figura 4: Barroc **[0,25]**

Pregunta 3.2

a)

S'espera que l'estudiant doni els trets generals i descriptors generals més rellevants de cada instrument:

Figura 1: instrument de corda pinçada i forma triangular. Popular en música sacra i secular, acompanyava cançons i danses en l'edat mitjana.

Figura 2: instrument de corda percudida, amb un sistema de martells perfeccionat durant el segle XIX. Permetia una gran varietat de dinàmiques, així com potenciar la velocitat, l'expressivitat i el virtuosisme en la tècnica.

Figura 3: interfície o instrument digital amb botons retroil·luminats que es programen per reproduir sons, *loops* o fragments pregravats. Es fa servir principalment en concerts en directe de música electrònica, ja que permet crear capes rítmiques i sonores en temps real.

Figura 4: instrument de corda fregada, entre sis i set cordes principals i, en moltes ocasions, també cordes simpàtiques. Una sonoritat molt dolça i càlida i sense segments al diapasó. S'interpreta en una postura similar a la del violí o la viola moderna.

b)

En aquesta pregunta, qualsevol peça que sigui interpretada o tingui com a instrument principal el de la imatge i pertanyi a la mateixa època que es va llistar anteriorment, s'ha de considerar correcta **[1 punt].** La puntuació ha de baixar a **0,5 punts** en cas que la peça no correspongui a l'època o, tot i que sigui una peça adient cronològicament, no hi soni l'instrument que apareix a la imatge. Es detallen a continuació algunes possibilitats:

Figura 1: *Cantigas de Santa Maria*

Figura 2: obres per a piano sol o concerts de Chopin o Liszt.

Figura 3: artistes com Madeon porten aquest instrument al seu màxim exponent, però qualsevol altra opció de la qual es pugui contrastar l'ús d'aquesta interfície seria correcte, com Marshmello, Porter Robinson o Martin Garrix.

Figura 4: partites de Biber, concerts de Vivaldi, Graupner o Telemann.